

Bijlage 2

Reactienota n.a.v. zienswijzen ontwerpbesluit Watergebiedsplan landbouwgebied rondom Nieuwveense Landen en m.e.r. -beoordeling Waterbeheersing landbouwgebied rondom Nieuwveense Landen

Om privacyredenen zijn de indieners aangeduid met nummers. De verklaring van de nummers vindt u in een vertrouwelijke bijlage.

Nr.	Door	Zienswijze	Reactie dagelijks bestuur
0.	Ambtshalve wijziging	Watergebiedsplan paragraaf '5.3.1 Beschikbaarheid van gronden' is aangevuld/verduidelijkt. In bijlage 12 zijn enkele kaartjes ter verduidelijking opgenomen.	<p>Ten aanzien van het gemaal is aangegeven dat het daarbij gaat om de ondergrond van het gemaal, inclusief aan- en afvoerbuizen, en de onderhoudsstrook om dit gebouw.</p> <p>Ook is expliciet aangegeven dat naast afspraken over aankoop het waterschap ook graag afspraken wil maken over het gebruik van tijdelijke werkstroken. Die stroken zijn nodig om het werk uit te kunnen voeren. Zij worden na uitvoering van het werk weer in oorspronkelijke staat opgeleverd. De werkstroken langs de watergangen zijn ongeveer 8 m breed.</p> <p>Ook is het volgende toegevoegd.</p> <p>Voor zover nodig wordt ook met pachters een overeenkomst gesloten over de gronden die worden aangekocht of die tijdelijk nodig zijn als werkstrook.</p> <p>Als onverhoopt geen overeenstemming bereikt kan worden met rechthebbenden over de grondverwerving of het tijdelijk gebruik van werkstroken, zal rechthebbenden van die percelen de verplichting worden opgelegd om de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk en de daarmee verband houdende werkzaamheden te gedogen. Dit gebeurt wanneer naar het oordeel van het dagelijks bestuur van het waterschap de belangen van die rechthebbenden onteigening niet vorderen (artikel 5.24 van de Waterwet). Als de belangen van rechthebbenden wel onteigening vorderen, zal daartoe worden overgegaan.</p>
1.	Indiener 1	Indiener is er van overtuigd dat door de maatregelen zijn percelen vernatten door toenemende kweldruk. Deze	De percelen die eigendom zijn van indiener, worden niet natter maar droger. Maatregelen volgens het watergebiedsplan voorzien daarin.

		<p>ervaring is gebaseerd op peilverhogingen die ongeveer 15 jaar geleden doorgevoerd zijn op circa 200 meter afstand van hun bedrijf.</p>	<p>Drooglegging wordt verbeterd met circa 30 cm in de winter en circa 20 cm in de zomer. Zie bijlage 5a en 5b van het Watergebiedsplan. Door de voorgenomen peilverlagen wordt de freatische grondwaterstand verlaagd, zie bijlage 9 van bijlage 10 van het Waterhuishoudkundig plan. De verlaging van de freatische grondwaterstand leidt tot een betere landbouwkundige situatie. De kwelflux neemt toe door het toegenomen potentiaalverschil tussen het eerste watervoerende pakket en het freatisch pakket, zie bijlage 9 van bijlage 10 van het Waterhuishoudkundig plan. Hierdoor neemt de toestroming van grondwater toe. Dit extra toestromend grondwater wordt afgevoerd door de sloten en leidt daarom niet tot minder goede teelomstandigheden. Zie ook punt 15.</p>
2.	Indiener 1	<p>Het waterschap heeft grond nodig van indiener voor het realiseren van een gemaal en het verbreden van watergangen (de watergang van gemaal Leenders naar het Noorden met 6 m). Hierdoor wordt de huiskavel 0,5 ha kleiner waardoor hij schade lijdt. Een kleinere huiskavel houdt in principe in dat vervangende grond altijd verder van het bedrijf ligt. Daarmee lijdt het bedrijf omrijdschade.</p>	<p>Om de noodzakelijke maatregelen te treffen is inderdaad grond van indiener nodig. Daarvoor is indiener een reëel aanbod gedaan tot aankoop. De omvang van de benodigde grond is aanvaardbaar gelet op de aard en omvang van het bedrijf. Er is nog steeds contact met indiener over de grondverwerving. Wat betreft het gemaal, inclusief aan- en afvoerbuizen, gaat het om de ondergrond en de onderhoudsstrook om dit gebouw.</p> <p>Naast aankoop wil het waterschap graag afspraken maken over het gebruik van tijdelijke werkstroken. Die stroken zijn nodig om het werk uit te kunnen voeren. Zij worden na uitvoering van het werk weer in oorspronkelijke staat opgeleverd. De werkstroken langs de watergangen zijn ongeveer .. m breed.</p> <p>Voor zover nodig wordt ook met pachters een overeenkomst gesloten over de gronden die worden aangekocht of die tijdelijk nodig zijn als werkstrook. Als onverhoopt geen overeenstemming bereikt kan worden met rechthebbenden over de grondverwerving of het tijdelijk gebruik van werkstroken, zal rechthebbenden van die percelen de verplichting worden opgelegd om de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk en de daarmee verband houdende werkzaamheden te gedogen. Dit gebeurt wanneer naar het oordeel van het dagelijks bestuur van het waterschap de belangen van die rechthebbenden</p>

			onteigening niet vorderen (artikel 5.24 van de Waterwet). Als de belangen van rechthebbenden wel onteigening vorderen, zal daartoe worden overgegaan.
3.	Indiener 1	Door de nieuwbouw van het gemaal krijgt het aangrenzende perceel van indiener een ongunstige vorm. Hierdoor zullen de werkzaamheden op dit perceel meer tijd kosten waardoor schade geleden wordt.	Tijdens één van de gesprekken is aan de orde geweest dat de aankoopgrenzen van het perceel waarop het gemaal is voorzien, tot op zekere hoogte bespreekbaar zijn om zodoende een gunstige vorm te realiseren. Doelstelling is voor alle betrokkenen een goede, werkbare situatie te creëren. Daarnaast is besproken dat het waterschap bereid is mee te denken over een veiliger toegang van het perceel Brederwiede D 261 waarbij niet langs/over de Zomerdijk hoeft te worden gereden. De gesprekken hierover zijn gestopt op aangeven van indiener. Zie ook punt 11.
4.	Indiener 1	Doordat percelen van vernatten zal de opbrengst van grasland verminderen. Bovendien wordt het grasland hierdoor aantrekkelijker voor ganzen. Hierdoor wordt schade geleden.	Zie reactie bij punt 1. De drooglegging verbetert, evenals de ontwateringsdiepte. De negatieve gevolgen die indiener schetst, zijn dan ook niet te verwachten. Als gevolg van het watergebiedsplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Indien indiener als gevolg van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan hij op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding indienen. Voor de wijze van indiening van zo'n verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Procedureverordening nadeelcompensatie Waterschap Drents Overijsselse Delta.
5.	Indiener 1	Ook de kwaliteit van het ruwvoer verslechtert door vernatting. Hierdoor zal naar verwachting de melkproductie per koe lager worden.	Zie reactie bij punt 4.
6.	Indiener 1	Doordat percelen verder vernatten zal het telen van snijmais onmogelijk worden. Er zal snijmais aangekocht moeten worden.	Zie reactie bij punt 4.
7.	Indiener 1	Cumulatie van de punten 4 tot en met 6	Zie reactie bij punt 4.

		maakt het onmogelijk om de huidige bedrijfsvoering voort te zetten. Mais en kwalitatief geschikt gras moeten ingekocht worden wat grote financiële gevolgen heeft. Uitvoering van de plannen is de doodsteek voor het bedrijf.	
8.	Indiener 1	Doordat percelen vernatten zal de landbouwgrond met bijbehorende bedrijfsgebouwen in waarde dalen. In de plannen wordt hier niet over gesproken.	Zie reactie bij punt 4. Van een waardedaling zal geen sprake zijn.
9.	Indiener 1	In het Waterhuishoudkundig plan wordt er in paragraaf 2.2.1. "Toetsingskader OGOR landbouw" uitgegaan grasland als landgebruik. Het uitgangspunt dat er overwegend sprake is van grasland, is niet juist. Indiener heeft een groot percentage van de gronden in gebruik voor het telen van snijmais. De voorliggende plannen zijn daarmee onjuist onderbouwd en onjuist gemotiveerd en kunnen om die reden geen doorgang vinden.	Indiener geeft aan dat het oppervlakte-aandeel snijmais 20% bedraagt. Dit betekent dat 80% grasland is. Het overwegend grondgebruik is dus grasland. Dit geldt overigens niet alleen voor de gronden van indiener maar in het algemeen voor het plangebied. In bijlage 2 van het Waterbeheerplan 2016-2021 van Waterschap Drenst Overijsselse Delta is opgenomen dat voor veengebieden het peil wordt afgestemd op gebruik als grasland.
10.	Indiener 1	Doordat percelen vernatten zal de draagkracht van de (veen)grond verminderen. Hierdoor moet met minder zware machines gewerkt worden wat leidt tot hogere kosten.	Zie reactie bij punt 4. De draagkracht van de veengrond vermindert niet.
11.	Indiener 1	Het waterschap had een belangenafweging moeten maken voordat de plannen ter inzage gelegd zijn. Er zijn wel gesprekken met familie Santing gevoerd maar met hun voorstellen is niets gedaan.	Het waterschap moet meerdere belangen dienen. Binnen dit project zijn dit overwegend de belangen van landbouw en natuur. Met uitvoering van de plannen wordt voor de landbouw het optimale grond- en oppervlaktewaterregime (OGOR) gerealiseerd. Indiener heeft in de verschillende gesprekken die gevoerd zijn de voorwaarde gesteld dat alleen onderhandeld kan worden en medewerking verleend wordt als de buffer in het Natura 2000-gebied niet gerealiseerd wordt. Het waterschap kan de voorgenomen maatregelen echter slechts uitvoeren als die buffer wordt gerealiseerd. Doel van de buffer is negatieve effecten in het Natura 2000-gebied te voorkomen. Het waterschap is geen bevoegd gezag wat betreft Natura 2000-gebieden. De aanwezigheid en invloed van genoemd is ook voor het waterschap een gegeven.
12.	Indiener 1	Doordat percelen vernatten zal een hogere uitspoeling van mineralen plaatsvinden. Dit is nadelig voor het milieu. In de m.e.r.- beoordeling is hier geen rekening mee gehouden. Nu er wel sprake is van nadelige gevolgen voor het milieu zult u eerst een MER op moeten stellen.	Zie reactie onder punt 4. Uitspoeling van mineralen neemt niet toe. Er geen aanleiding om een MER op te stellen.

13.	Indiener 1	<p>U geeft in de m.e.r.-beoordelingsnotitie in paragraaf 1.5 aan dat voorafgaand aan de terinzagelegging van het peilbesluit en het projectplan het bevoegd gezag een beslissing moet nemen of er mogelijk een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden. Die constatering volgt uit artikel 7.19 Wet milieubeheer. Nergens in het watergebiedsplan is opgenomen of de beslissing dat er geen m.e.r.-procedure gevolgd hoeft te worden inderdaad vooraf is genomen. Daarnaast kunnen wij ook elders geen publicatie vinden dat deze beslissing is genomen en gepubliceerd.</p> <p>Wij verzoeken u daarom eerst een beslissing te nemen en te publiceren of een m.e.r.-procedure gevolgd dient te worden en pas daarna de voorliggende plannen als ontwerp ter inzage te leggen.</p>	<p>Het is correct dat de beslissing dat geen verdere m.e.r.-procedure wordt doorlopen niet elders is gepubliceerd, terwijl dat op grond van de Wet milieubeheer wel voorgeschreven is. Een dergelijke beslissing is een appellabel besluit, waarvoor de beroepsprocedure gelijk oploopt met dat van het watergebiedsplan (het 'moederbesluit').</p> <p>Aangezien tegen de beslissing niet zelfstandig een rechtsmiddel kan worden ingezet is indiener door het achterwege blijven van de publicatie niet in de belangen geschaad. (Dit blijkt ook uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI: NL: RVS: 2016:2535)).</p>
14.	Indiener 1	<p>In de omgevingsverordening van provincie Overijssel is in artikel 4.4.4 opgenomen dat de kosten van de te nemen maatregelen van een plan opgenomen dienen te worden in dat plan. Wij zien deze kosten niet terug in de voorliggende plannen. Deze zijn daarmee in strijd met de Omgevingsverordening van provincie Overijssel.</p>	<p>Artikel 4.4.4. van de Omgevingsverordening Overijssel 2017 geeft aan wat het beheerplan van het waterschap ten minste moet bevatten. Het watergebiedsplan is geen beheerplan, maar een projectplan in de zin van artikel 5.4 van de Waterwet. Het voorliggende plan is derhalve niet in strijd met artikel 4.4.4 van de omgevingsverordening.</p>
15.	Indiener 1	<p>In een deel van het natuurgebied wil het waterschap het waterpeil verhogen (buffer). Nergens uit het watergebiedsplan of uit de m.e.r.-beoordeling of uit het waterhuishoudkundig plan blijkt waarom deze peilverhoging in dat gebied noodzakelijk zou zijn. Daarmee heeft het waterschap de plannen onvoldoende onderbouwd. Overigens zijn er op die grond volgens de habitattypenkaart van provincie Overijssel geen habitattypen aanwezig. Ook daaruit blijkt dat er geen noodzaak bestaat om op deze landbouwgrond het waterpeil te verhogen.</p>	<p>In de planvormingsfase heeft het waterschap samen met Natuurmonumenten en de provincie Overijssel gezocht naar een oplossing om het effect van peilverlagingen in het landbouwgebied op het natuurgebied voldoende te verminderen. Uit modelberekeningen is gebleken dat zonder peilverhoging in de buffer het effect op het Natura 2000-gebied te groot is. Het buffergebied is op verzoek van indiener zo klein mogelijk gehouden en tussen de buffer en het landbouwgebied wordt een strook met een tussenpeil (gelijk aan het huidige peil) gerealiseerd. De buffer en het gebied met een tussenpeil worden binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied gerealiseerd en gaan niet ten koste van landbouwgrond.</p>
16.	Indiener 2	<p>Uitgangspunt voor het waterschap is het gebruik als grasland in het gehele landbouwgebied. In de praktijk worden er echter ook andere gewassen verbouwd. Is het uitgangspunt van het</p>	<p>Het uitgangspunt is juist, zie reactie bij punt 9. De provincie wijst de functie van het betreffende gebied aan. Het waterschap stemt het waterbeheer daarop af.</p>

		waterschap voor het genoemde grondgebruik juist?	
17.	Indiener 2	Er is een monitoringsplan opgesteld om de waterstanden in het natuurgebied en het aangrenzende landbouwgebied te volgen. Gewezen wordt op het belang van het vastleggen van een 0-situatie en gevraagd wordt of belanghebbenden inzicht kunnen krijgen in de meetdata en of deze data voor hen ontsloten kunnen worden.	De meetdata zullen beschikbaar gesteld worden. De toegankelijkheid en het redigeren van de data moet nog worden uitgewerkt.
18.	Indiener 2	Kunnen de grondgebruikers bij de evaluatie van de meetdata betrokken worden en hun gebiedskennis inbrengen?	Dat kan zeker. Het waterschap zal hierover t.z.t. met indiener in overleg treden om hier gezamenlijk inhoud aan te geven.